

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa M. S.

przeciwko M. Z.

o ustalenie bezskuteczności umowy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 lutego 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 26 listopada 2014 r., sygn. akt VI ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3600 zł
(trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 26 listopada 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powoda od wyroku Sądu pierwszej instancji oddalającego powództwo wniesione na podstawie art. 527 § 1 k.c. o uznanie za bezskuteczne wobec powoda wskazanych w pozwie umów przeniesienia własności nieruchomości zawartych między pozwanym a dłużnikiem powoda.

Przyczyną oddalenia powództwa było stwierdzenie przez Sądy obu instancji, że powód nie udowodnił, iż zaskarżone czynności prawne - dokonane na podstawie art. 453 k.c. - doprowadziły do niewypłacalności dłużnika lub pogłębiły stan jego niewypłacalności, a zatem że zdziałane zostały z pokrzywdzeniem wierzycieli, w rozumieniu art. 527 k.c.

W skardze kasacyjnej powód, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, które sformułował jako dwa pytania: 1. „Czy skutek w postaci niewypłacalności (lub jej zwiększenia) w rozumieniu przepisów art. 527 § 1 i 2 k.c. wynikający z dokonania przez dłużnika czynności prawnej z pokrzywdzeniem wierzyciela realizuje się wyłącznie w sytuacji, w której, w następstwie dokonania zaskarżonej czynności prawnej, egzekucja prowadzona zgodnie z przepisami k.p.c. nie może doprowadzić do zaspokojenia wierzyciela (niewypłacalność) tj. prowadzi do wyzbycia się całego majątku, z którego wierzyciel mógłby prowadzić egzekucję? 2. Czy czynność *datio in solutum* dokonana przez dłużnika z jednym z wierzycieli wybranym w sposób arbitralny, prowadząca do wyprowadzenia z majątku dłużnika istotnych jego składników może być przedmiotem skargi pauliańskiej oraz czy dopuszczalność skargi w takich okolicznościach uzależniona jest od rozbieżności pomiędzy wysokością pierwotnego zobowiązania dłużnika, a wartością świadczenia spełnionego w jego miejsce?”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, skarżący, powołujący się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 k.p.c., powinien przedstawić występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne przez jego odpowiednie sformułowanie, jako abstrakcyjnego pytania prawnego, powstałego na tle określonego przepisu prawa oraz ustalonego w sprawie stanu faktycznego i wyrażonego przez Sąd poglądu prawnego skutkującego określonym rozstrzygnięciem sprawy. Powinien też wskazać kontrowersje i rozbieżne oceny prawne, jakie zagadnienie to wywołuje oraz wykazać, że mają one poważny i istotny charakter, a mimo to nie zostały jeszcze rozwiązane przez Sąd Najwyższy, co jest konieczne do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy oraz dla rozwoju

judykatury (porównaj między innymi postanowienia z dnia 10 maja 2001r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, nie publ.).

Przedstawione przez powoda zagadnienia nie spełniają powyższych wymagań.

Przed wszystkim w istocie nie występują one w rozpoznawanej sprawie i ich rozwiązanie nie jest konieczne do oceny trafności stanowiska Sądu, które legło u podstaw jej rozstrzygnięcia. Powództwo oparte na art. 527 § 1 k.c. zostało bowiem oddalone nie dlatego, że Sąd uznał, iż nie może być przedmiotem skargi pauliańskiej czynność prawna przewidziana w art. 453 k.c., określana jako *datio in solutum*, jak również nie dlatego, że uznał, iż powództwo oparte na art. 527 k.c. może być skuteczne tylko wówczas, gdy dłużnik w wyniku dokonanej czynności prawnej wyzbył się całego majątku, z którego można prowadzić egzekucję, lecz dlatego, że Sąd uznał, iż powód nie udowodnił, że w wyniku zaskarżonej czynności prawnej dłużnik stał się niewypłacalny lub by z tego powodu egzekucja należności wierzyciela stała utrudniona lub opóźniona.

Niezależnie od tego trzeba stwierdzić, że Sąd Najwyższy wielokrotnie już wypowiadał się w kwestiach wskazanych zarówno w pierwszym (np. wyroki z dnia 8 kwietnia 1998 r. III CKN 450/97, OSNC 1998/11/184 i z dnia 28 listopada 2001 r. IV CKN 525/00, Biul. SN 2002/5/11), jak i drugim pytaniu (np. wyroki z dnia 12 grudnia 2001 r. III CKN 496/00, z dnia 23 lipca 2003 r. II CKN 299/01, z dnia 8 października 2014 r. II CSK 762/13, z dnia 29 kwietnia 2015 r. V CSK 437/14, niepubl. I z dnia 13 kwietnia 2012 r. III CSK 214/11, OSNC 2012/11/134). Nie są to więc zagadnienia jeszcze przezeń nie rozstrzygnięte. Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

